

NR. 6 · DECEMBER 2021

Lev

MAGASINET

PORTRÆT

**JOHNNY HANSEN
- TOPPEN AF
POPPEN**

SIDE 6

TEMA

**HVORNÅR
SKAL DIT BARN
FLYTTE
HJEMMEFRA?**

SIDE 12

POLITIK

**FOKUS PÅ DE
IKKE-DIGITALE
- ENDELIG!**

SIDE 26

Lev

- LIVET MED UDVIKLINGSHANDICAP

Stærke indsatser og vigtige sejre

Af Anni Sørensen,
Levs landsformand

Så kom vi vel over på den anden side af kommunal- og regionsvalget. Levs mange aktive frivillige kræfter gjorde en kæmpe indsats for at få synliggjort udfordringerne på handicapområdet ved en masse valgarrangementer rundt omkring i landets kommuner.

Nu gælder det om at få de mange gode lokalpolitiske intentioner og ambitioner på handicapområdet omsat til reelle forandringer til gavn for mennesker med udviklingshandicap og deres familier. Heldigvis er Lev rigtig godt repræsenteret i mange af kommunernes handicapråd og vil også her presse på for at skabe positive resultater.

Også landspolitisk presser Lev på for, at der kommer løsninger på de omfattende problemer, som handicapområdet lider under - ikke mindst hvad angår retssikkerheden. Det er derfor også en god nyhed, at et bredt flertal i Folketinget for nylig blev enige om at styrke retssikkerheden for mennesker med handicap med midler fra den såkaldte socialreserve.

Retssikkerhedsinitiativerne betyder blandt andet, at Ankestyrelsen i højere grad får fokus på de sager, hvor borgeren ikke har klaget over kommunens afgørelse. For sandheden er desværre, at der er mindst lige så mange alvorlige fejl og mangler i de afgørelser, hvor der ikke bliver klaget.

Initiativerne i socialreserven er små, men vigtige skridt i den rigtige retning. Der er dog stadig meget langt igen i forhold til genopretningen af hele handicapområdet. Her arbejder Lev sammen med resten af handicapbevægelsen for at få gennemført en omfattende reform, der styrker kvalitet og specialisering i indsatsen - hvilket der er hårdt brug for. Evalueringen af det specialiserede socialområde nærmer sig sin afslutning, og det er i de kommende måneder, at der skal være forhandlinger

om en reform. Det bliver slet ikke nogen let opgave, men jeg synes, at vi er i god dialog med både regeringen og de politiske partier på Christiansborg om, hvad vi mener, der skal til.

Med aftalen om socialreserven fik vi i øvrigt en helt fantastisk nyhed, nemlig at Levs beskæftigelsesindsats, KLAPjob, er blevet refinansieret for de næste tre år. Det betyder, at KLAPjob kan fortsætte det gode arbejde med at give mange mennesker med udviklingshandicap mulighed for at blive en del af et inkluderende arbejdsfællesskab på det ordinære arbejdsmarked. Det kan vi i Lev kun være stolte af og glade for. Og for at det ikke skal være løgn, blev KLAPjob tildelt årets Handicappris af social- og indenrigsminister Astrid Krag på FN's Handicapidag den 3. december. Det er en kæmpe ære - og en yderligere spore til at fortsætte det fantastiske arbejde i KLAPjob i de kommende år.

Rigtig god fornøjelse med årets sidste Lev Magasin og rigtig glædelig jul og godt nytår, når du kommer dertil.

Anni Sørensen

”Initiativerne i socialreserven er små, men vigtige skridt i den rigtige retning. Der er dog stadig meget langt igen i forhold til genopretningen af hele handicapområdet.”

Livet med udviklingshandicap

- 2 Leder**
Stærke indsatser og vigtige sejre
- 4 Kort nyt**
- 6 Portræt**
Johnny Hansen - Toppen af poppen
- 12 Tema - Hvornår skal dit barn flytte hjemmefra?**
- 12** Hjemme bedst?
- 14** Jeg vil ikke gå og være flov
- 17** Venter med længsel på bolig, der ikke er der
- 20** Eksperter:
Et kludetæppe af udfordringer
- 22** På tærsklen
- 23** Tre gode råd
- 24 MINven**
Bankoaftener giver fællesskab
- 28 Ildsjæl**
Tove spreder glæder
- 48 Bagsiden**
Mød et Lev-medlem

SPØRGSMÅL OG SVAR 30

Viden og rådgivning

- 26 Politik**
Fokus på de ikke-digitale - endelig!
- 30 Spørgsmål og svar fra Levs rådgivning**
- 37 Ødelagt tand, smadret brilleglas og splintret glasdør**
Handi Forsikringsservice kom til undsætning

Lev indefra

- 32 Rundt i landet**
- 35 Kredsgeneralforsamlinger**

Formand for Handicaprådet løber skrigende bort

Formand for Det Centrale Handicapråd, Liselotte Hyveled, ønsker ikke at fortsætte på posten efter nytår.

I en pressemeddelelse forklarer Hyveled, at handicapområdet ligger hende meget på sinde, men der sker bare alt for lidt. Regeringens ambitionsniveau inden for handicappolitik ærgrer Liselotte Hyveled, da der er behov for store forbedringer på handicapområdet i Danmark.

"Som erhvervsleder er der ikke ret langt fra tanke til handling. Desværre har det vist sig ikke at være tilfældet på Christiansborg, hvor der – trods gode intentioner – ikke sker handling hurtigt nok på handicapområdet," siger Liselotte Hyveled.

Liselotte Hyveled arbejder i Novo Nordisk som Principal Vice President.

Mød Louise, Anne og Monica i Levs podcast-serie

Lev – en podcast om livet med udviklingshandicap er en Podcast-serie, der går tæt på mennesker med udviklingshandicap og deres nærmeste.

Første afsnit er med familien Lillelund i Aarhus, som lever et travlt liv med egen virksomhed og fire børn. Deres ældste, Alberte Sofia, er født med en alvorlig hjerneskade og har brug for hjælp og pleje døgnet rundt. I dag bor hun i et botilbud for børn og unge med omfattende udviklingshandicap.

Andet afsnit er med Anne, der fortæller om at få et barn med Downs syndrom, uden at scanninger eller andre undersøgelser havde vist det.

Det tredje afsnit er med Monica Lylloff, mor til tre børn med forskellige handicap. Og medstifter af Facebook-netværket #enmillionstemmer.

KLAPjob

Job til mennesker
med kognitive handicap

KLAPjob er sikret finansiering yderligere tre år

Levs beskæftigelsesindsats Klapjob er sikret finansiering på i alt 32,4 millioner kroner frem til midten af 2025 via den såkaldte socialreserve.

KLAPjob har siden den spæde start i 2009 skabt over 4.000 skåne- og fleksjob for mennesker med udviklingshandicap og andre kognitive vanskeligheder. Med den forlængede bevilling kan Lev og Klapjob sikre, at endnu flere får mulighed for at få tilknytning til det ordinære arbejdsmarked.

Bag forliget om reserven står et bredt flertal af partier i Folketinget.

Jul på GAIA

GAIA Museum i Randers, et specialmuseum for den såkaldte outsiderkunst, holder frem til den 22. december det traditionsrige julemarked.

Her kan man se og købe original håndlavet julepynt fra de kreative værksteder samt utraditionelle kunstværker, julekort og kunsthåndværk.

Åbningstider og andre informationer kan man finde på www.gaiamuseum.dk.

Toppen af poppen

AF ARNE DITLEVSEN
FOTO: RASMUS LAURVIG/BYRD OG
NIELS HENRIK DAM

”Vi går altid ned af scenen foran og taler med folk. På Sølund bruger vi gerne 1½ time på at skrive autografer, og vi stopper først, når alle har fået”

Johnny Hansen har sammen med Kandis spillet i alle afkroge af Danmark i over 30 år. Hans fans elsker ham. Nogle så meget, at det er hans musik, der har reddet deres liv

En Porche i indkørslen, et hus på 270 kvadratmeter, en tv-skærm på 75 tommer og en barstue med sorte lænestolsflydere.

Det kører for Johnny Hansen. Rent bogstaveligt. Omkring 200 koncerter og 100.000 kilometer på landevejene bliver det til om året. Det er, hvad der skal til for at holde forretningen Kandis i gang.

Johnny og resten af bandet har lige fra starten i 1988 været klar over, at deres største force er det helt særlige forhold, der er mellem dem og publikum.

"Vi har altid brugt meget krudt og energi på vores publikum. Vi går altid ned af scenen foran og taler med folk. På Sølund bruger vi gerne 1½ time på at skrive autografer, og vi stopper først, når alle har fået," fortæller Johnny Hansen.

Musik i øjenhøjde

Kandis spiller for alle, der har lyst til at bruge et par timer med Danmarks største danseband. Men ikke mindst for mange med udviklingshandicap er Johnny gud. Kandis er

Johnny Hansen og Kandis er et af Danmarks mest populære bands. Johnny fortæller, at de elsker at bruge tid sammen med publikum. De skriver masser af autografer. Og når de spiller koncerter, får publikum tit lov til at komme op på scenen. Kandis har eksisteret siden 1988 og solgt over 1½ million cd'ere.

da også et fast indslag på Sølundfestivalen og spiller en bunke koncerter i Lev-regi, eksempelvis Kulturfestivalen i Skjern til foråret: ”Jeg tror, det er fordi, at vi sætter showet ned i øjenhøjde. Mange kører deres normale shows, og det går bare hen over hovedet på det publikum. Vi siger og gør nogle andre ting. Jeg tager dem altid op på scenen, og det elsker de simpelthen. Når vi spiller i Skjern, er der nogle gange flere på scenen end nede på gulvet,” griner Kandis-frontmanden.

”Når vi spiller den slags koncerter topper de ret hurtigt. Normalt bygger man jo op til klimaksen til allersidst. Her er der fuldt smadder på fra starten af. De elsker sang og musik, gerne dansk, som de kan stå og synge med på.”

Musikken redder liv

Samværet med gruppens fans er fyldt med fis og ballade, og der er mange, der er kommet til deres koncerter år efter år, fortæller Johnny Hansen. Men nogle gange bliver det også mere alvorligt:

”Mange kommer jo og fortæller deres personlige historie. Jeg lytter gerne til dem, tager en snak, men jeg er også nødt til at parkere det, for jeg kan ikke rumme alle historierne. Selv om vi er meget åbne, er der også en usynlig grænse, som de er gode til at respektere.”

Hvor dedikerede, deres fans kan være, gik for alvor op for Johnny Hansen i forbindelse med dokumentarfilmen ”Kandis for livet”, der havde premiere her i efteråret. Filmen, som følger en håndfuld

Johnny og Kandis

Johnny Hansen stiftede Kandis i 1988. De har solgt over halvanden million cd’ere. Playlisten ”Minderne café” er tæt på guld med 10 millioner streams. Deres grandprix sang, Lonnie fra Berlin, fra 2005 er på 4,5 millioner streams. Kandis spiller op mod 140 koncerter om året. Johnny Hansen spiller desuden 50-60 solojobs. Kandis har en fanklub med mellem 2.000 og 3.000 medlemmer.

dedikerede Kandis-fans, har fået fremragende anmeldelser og har åbnet en dør til mange, der måske ikke er fans af bandet, men kun kender det af omtale. Og så har den altså også været lidt af en øjenåbner for Johnny Hansen:

”Først med udsendelse af filmen fandt jeg ud af, hvor meget musikken betyder for de her fans. En var ved at tage sig selv af dage, og han sidder og lytter til en af vores sange sammen med sin hund. Det gør så, at han ombestemmer sig alligevel. Man tænker jo ikke over i det daglige, hvor stor betydning det egentlig har. Det risler ned ad ryggen at høre de historier.”

Popdreng med succes

Er det godt at være Johnny? Johnny Hansen er ikke i tvivl: ”Det er fantastisk! Det er det her liv, jeg har drømt om, siden jeg var en lille dreng og sad på nogle transportkasser og hørte min far (Bjørn Hansen fra Bjørn & Okay, red.) spille musik. Det er det, jeg har kæmpet for altid,” siger Johnny Hansen og tilføjer: ”Jeg savnede meget min far, da jeg var dreng. Da jeg begyndte at spille, fik vi en connection, vi havde noget fælles, vi kunne dele.”

”Min mor syntes, jeg skulle have noget at falde tilbage på, så jeg er uddannet elektriker og har også installatør-eksamen. Men jeg ved ikke hvorfor, for på det tidspunkt havde min far levet af at spille i 25 år.”

”Vi var mega heldige. Da vi havde lavet de tre første plader startede Dansktoppen op igen i ’93. Vi var med som nogle af de første og fik nogle sange, der lå der i 33 uger og 28 uger. Vi sprøjtede cd’ere ud. Dengang solgte vi 100.000 styk. Og der kom en masse tv. Nu er vores publikum måske også ’last movere’, men mange vil stadig gerne have noget fysisk i hånden, så vi sælger 10.000 eksemplarer af en cd i et marked, der ikke findes. Vi har været så privilegerede,” siger Johnny Hansen næsten vantro over egen succes.

"Mange kommer jo og fortæller deres personlige historie. Jeg lytter gerne til dem, tager en snak, men jeg er også nødt til at parkere det, for jeg kan ikke rumme alle historierne"

Kandis-sangeren kalder sig selv en rigtig popdreng. Hans første LP købte han, da han i 1978 havde fået sit første stereoanlæg. Pladen var med Suzy Quatro, og nummer to var Arrival med ABBA. I dag hører han gerne Elton John og Elvis og, hvis det skal gå vildt for sig, Bon Jovi.

Toppen af poppen?

Om fremtiden for Kandis siger Johnny Hansen: "Jeg drømmer om, at vi kan køre videre på det her niveau så lang tid, vi har lyst til det. Vi nyder at komme afsted, og vi har det sjovt i bandet. Jeg vil være ked af, hvis vi skulle ned og spille i forsamlingshuse og små kroer." Når Kandis spiller på Sølundfestivalen er det for 10.000 begejstrede fans. De har også spillet opvarmning for Status Quo for 5.000 publikummer og store koncerter i Boksen i Herning og mange andre steder. Det kunne lyde som toppen af poppen. Men er han egentlig blevet spurgt, om han vil være med i det populære program på TV2?

"Nej, det er jeg ikke." Er du ikke toppen af poppen? "Det kommer an på, hvem du spørger," svarer Johnny Hansen med et skævt smil. "Så jeg har heller ikke sagt nej til 'Toppen af poppen' – og heller ikke til 'Vild med dans'. Men det sidste ville jeg helt sikkert sige nej tak til. Jeg har set millioner af mennesker danse, men jeg hader det selv. Jeg er mere ham, der står i baren og griner og siger noget dumt."

Johnny privat

Johnny Hansen er gift med Gitte. De har sammen sønnen Niklas på ni år. Johnny har desuden to ældre døtre. Hunden Bailey af racen Multipoo er en vigtig del af husstanden i Hurup.

Når Johnny ikke spiller musik, har han gang i lidt forretninger. Han ejer således 31 udlejningslejligheder samt et leasingfirma med 20 biler.

Sønnen Niklas skal måske ikke være musiker, men aktiehandler kunne være en mulighed. Det er en af hans store interesser, og Johnny har lovet at åbne en konto til ham, så han kan lege lidt på aktiemarkedet.

Derudover er golf en stor fritidsinteresse for Johnny.

I et helt år får vi **30 % ekstra i støtte,** når du tanker hos OK

Klubber og foreninger har været udfordrede af nedlukninger det seneste år. Derfor giver OK i et helt år 30 % ekstra i støtte.

Du hjælper med at gøre sparegrisen tungere i din klub eller forening, ved at bruge OK Benzinkort eller OK's app, hver gang du tanker.

The OK logo is displayed in a bold, red, italicized sans-serif font.

AF ARNE DITLEVSEN | FOTO: SARAH CHRISTINE NØRGAARD/BYRD

Hjemme bedst?

Har du valgt at lade dit voksne barn med udviklingshandicap blive boende hjemme hos dig?

Sådan spurgte vi på Levs Facebook-side – og blev næsten lagt ned af svar. Tanken var blandt andet at undersøge, om det var et tabu at have sin store søn eller datter boende hjemme på et tidspunkt, hvor andre børn er flyttet hjemmefra for lang tid siden.

På Facebook var der over 70, som svarede, og på mail kom der også en del reaktioner til Lev Magasinet's redaktion.

"Er forældrene i dag mere kritiske end tidligere generationer i forhold til, hvad deres børn får tilbudt af botilbud? Måske. Der er i hvert fald forventninger til standarden, til aktiviteter, til ture ud af boligen, til at det skal være et hjem og ikke en institution."

Mange unge med udviklingshandicap venter med at flytte fra mor og far. For nogen er det måske bedst at bo hjemme. Andre kan slet ikke få en bolig. Men det skal også være den rigtige bolig, når det skal være. En som føles som et hjem, har godt personale og mange aktiviteter.

Svarene gik i mange retninger: Nogle gik på, at deres barn på 26 boede hjemme, fordi han simpelthen ikke fik tilbudt en bolig. Andre skrev, at det var bedst for deres datter på 30 at bo hjemme. Og forældre til unge på 18 og deromkring skrev, at de virkelig frygtede for, når deres barn skulle flytte.

De mange henvendelser – og efterfølgende personlig kontakt til en del af dem – viser, at mangel på valgmuligheder, besparelser på det pædagogiske personale, mange vikarer og uuddannet personale har sat deres tydelige spor i de senere år. En mor fortæller eksempelvis, at deres datter fik tilbud om at flytte på plejehjem – i mangel af bedre. Hun var i starten af 20'erne på det tidspunkt.

'Frit valg', som det så flot hedder, kan i hvert fald meget hurtigt blive set som lidt af en vittighed mange steder. Der er ikke engang ét tilbud at vælge imellem.

Livet med en ung boende hjemme til han eller hun er 30 eller 40 år kan være drænende. En mor skriver således, at hun snart ikke kan mere. Til gengæld viser det sig også, at mange har det godt med at bo hjemme – både forældre og den unge. Det giver tryghed i dagligdagen, faktisk mindre besvær for forældrene, end de har oplevet i en periode, hvor deres søn eller datter boede i et botilbud. En mor fortæller også, at hun oplever, at de kan give deres datter et liv, der medfører udvikling. Noget som langt fra er givet, hvis man bor i botilbud, mener moren.

Er forældrene i dag mere kritiske end tidligere generationer i forhold til, hvad deres børn får tilbudt af botilbud? Måske. Der er i hvert fald forventninger til standarden, til aktiviteter, til ture ud af boligen, til at det skal være et hjem og ikke en institution. Så en del forældre tænker givetvis, at de ikke vil tage imod det første det bedste tilbud.

Og til det med tabuet – så er det svært at sige ud fra vores arbejde med artiklerne i dette tema. Det virker i hvert fald som om, at mange forældre har forståelse for, at 'man venter og ser'. Måske professionelle – sagsbehandlere, lærere, pædagoger mv – tænker det i højere grad? Det oplever i hvert fald en af de forældre, der medvirker på de følgende sider. Hun er bare kommet til den erkendelse, at det egentlig ikke rager nogen, hvad de beslutter i hendes familie, og hun har det godt med, at deres datter bor hjemme.

Før eller siden vil det naturligvis være nødvendigt for langt de fleste at flytte fra forældrenes trygge base. Og uanset om man frivilligt har valgt, at ens søn eller datter på 30 skal blive boende hjemme, eller det foregår ufrivilligt, så siger langt de fleste, at hvis den rigtige bolig var der, så ville de da vælge, at deres voksne barn kunne bo sammen med andre unge, have et ungdomsliv og udvikle sig der.

Jeg vil ikke gå og være flav

I 25 år blev Suzanne Overgaards tanker domineret af frygten for, hvad der skulle ske med hendes datter. Men det slap hun, da hun endelig erkendte, at hun og hendes mand giver Julie et rigtig godt liv ved at lade hende bo hjemme

”Vi vil ikke være tilfredse med noget, der minder om en institution.”

Suzanne Overgaard er meget kontant, når det handler om muligheden for, at hendes datter, Julie på 33 år, skal flytte i et botilbud. Julie bor hjemme hos forældrene i et nedlagt landbrug på Djursland. Hun har prøvet at bo ude for over ti år siden. Og det var ikke nogen succes – især ikke for forældrene.

”At komme derop og se, at hun sad på et toilet og havde siddet der i lang tid eller ikke havde fået sin medicin – det var til at få ondt i maven af,” siger Suzanne Overgaard. Personalet var rigtig søde og imødekommende, men ressourcerne var der bare ikke til at tilgodese alle beboernes individuelle behov.

Til gengæld har hun det godt med, at Julie i dag bor sammen med forældrene:

”Vi giver hende helt klart et godt liv, så længe vi har muligheden for det.”

Julie skal være del af et fællesskab

På spørgsmålet om, hvad det giver Julie at bo hos forældrene og ikke på et botilbud, er 61-årige Suzanne Overgaard ikke i tvivl:

”Vi kan give hende oplevelser – helt basale ting som at gå en tur i skoven.” Julies mor er overbevist om, at deres tilgang har medvirket til, at Julie, der er født med manglende hjernebjelke, lider af epilepsi og ikke har noget verbalt sprog, stadig udvikler sig:

”Når mennesker som Julie bliver 18 år eller deromkring, går udviklingen ofte i stå, men det er ikke sket for Julie. Det viser de små ryk, vi ser hos hende.” Det hænger ifølge Suzanne Overgaard sammen med, at Julie ikke bare ’skal opbevares’:

”Hun skal være en del af et fællesskab og skal bidrage med noget... hun skal have en følelse af, at vi er sammen om en opgave.

Hun bidrager med at tømme opvaskemaskinen, hjælper med at muge ud ved hestene, lægge vasketøj på plads, alle de der små ting... Det så jeg ikke i det botilbud, hvor hun var. En af hendes store oplevelser var at gå til købmand, men det var skåret mere eller mindre væk, der var ikke ressourcer til det. Også det at være ude var svært, for der skulle være en, som hjalp hende med at få alt tøjet på.”

Samværet med andre end familien får Julie blandt andet i det dagtilbud, hun kommer i fem dage om ugen. Her er det i øvrigt

”Tidligere var mange forældre måske tilfredse, når deres barn fik sin egen lejlighed. De var jo enormt taknemmelige, men vi har været vant til mange gode tilbud i skolesystemet. Så vi vil ikke stille os tilfredse med noget, som minder om en institution.”

Julie med sin lillebror Jacob og hans hund Bertram.

Suzanne Overgaard og Julie. Julie bidrager til fællesskabet ved at tømme vaskemaskinen, lægge vasketøj på plads og muge ud ved hestene.

først og fremmest personalet, hun søger, og ikke så meget de andre med udviklingshandicap.

Arbejdslivet for Suzanne Overgaard og hendes mand har altid været styret af, at der har skullet være nogen hjemme, når Julie er hjemme. Helt afgørende for at dagligdagen fungerer for familien Overgaard er dog, at de nu har fået bevilget, at der kommer en og hjælper Julie om morgenen på hverdage. Hun hjælper Julie i tøjet, med morgenmad, madpakke, børste tænder, og så kører hun Julie til dagtilbuddet. Derudover er de bevilget nogle timers hjemmehjælp, og Julie får handicapkompenserende ridning.

Har sluppet følelsen af skyld

I dag er Suzanne Overgaard meget afklaret i forhold til, at hendes ældste datter bor hjemme. Men sådan har det ikke altid været. ”I de professionelle kredse, hvor jeg også færdes, var det ikke noget, jeg talte ret meget om!” Suzanne var og er lærer i specialundervisningen. Men så skete der et eller andet:

”For 5-7 år siden begyndte jeg at hvile i, at det er sådan, det er, og jeg kan ikke gå og bekymre mig resten af mine dage og forpeste mit og resten af familiens liv. Jeg vil ikke gå og være flov over det. Det er ikke vores skyld. Og havde det rigtige tilbud været der, havde hun også boet der,” siger Suzanne Overgaard, der ud over Julie har to andre børn, som forlængst er flyttet hjemmefra.

Den accept har gjort, at Suzanne Overgaard har kunnet slippe noget af den skyld,

hun har haft i forhold til, om de gjorde det rigtige ved at tage Julie hjem.

”Jeg tænker egentlig bare, at det går fint nu. Det er simpelthen det nemmeste. Hun er jo i en kategori, hvor det vil være meget svært at overbevise nogen kommune om, at de ikke har et tilbud, der passer til hende. Det vil være utopi at tro, at vi kan flytte hende i et tilbud, som måske lå i Hammel, Aarhus eller Sønderborg. Kommunen vil sige, at de godt kan dække Julies behov.” Og det tilbud kommunen har er så der, hvor Julie har boet engang.

En generation der stiller krav

Om det at have et kritisk blik på udbuddet af botilbud siger Suzanne Overgaard:

”Vi tilhører en generation, der ikke er duperet over de tilbud, der er stillet op. Tidligere var mange forældre måske tilfredse, når deres barn fik sin egen lejlighed. De var jo enormt taknemmelige, men vi har været vant til mange gode tilbud i skolesystemet. Så vi vil ikke stille os tilfredse med noget, som minder om en institution,” siger Suzanne Overgaard. Hun nævner en episode tidligere i år, hvor hun og hendes mand var sammen med nogle venner. En af vennerne, der arbejder med visitering i en kommune, siger: ”De skal have det så godt, som de nu kan få det.” Det får Suzannes mand op i det røde felt. Han siger: ”Nej, de skal have det godt!”

”Hele det der institutionsbegreb!” siger Suzanne Overgaard med frygt i stemmen. ”Vi taler om et helt liv i et botilbud! Måske 60 år. Det er lang tid.”

Hun oplever, at det, de har gjort for Julie, også sker mange andre steder. Mange af Suzannes gamle elever bor således også fortsat hjemme.

Den dag kommer, hvor Julie ikke kan blive boende hos sin mor og far. Det er Suzanne Overgaard heller ikke blind for.

”Ja, det kan jeg godt frygte, for hvor skal hun flytte hen? Det kan blive i morgen eller om ti år. Måske er jeg naiv. Det kan være, at jeg gør hende en frygtelig bjørnetjeneste. Jeg ved det ikke.”

Suzanne har ingen planer om, at hendes datter, Julie, på 33 skal flytte hjemmefra. Det har de prøvet, og det gik ikke særlig godt. Julie har det godt hos forældrene, og hun udvikler sig i det små. Julies mor ønsker ikke, at Julie skal bo i noget, der minder om en institution.

Venter med længsel på bolig, der ikke er der

Trine Transen glæder sig til, at hendes søn på 28 år engang flytter. Også selv om det er dejligt at have ham derhjemme. Der er bare ingen bolig at få

"Han skulle ud og have sit eget liv, møde nogen, have sit eget ungdomsliv. Vi har aldrig tænkt det anderledes end i forhold til vores anden søn."

I en ældre murermestervilla i Hjeriting uden for Vejen bor Mikkel. Han er 28 år og bor i sin lillebrors gamle værelse. Lillebror på 24 læser til maskinmester og er smuttet hjemmefra for flere år siden. Men der er lange udsigter til, at Mikkel, der har udviklingshandicap og infantil autisme, følger trop.

"Der er intet i udsigt. Overhovedet ikke! Vejen Kommune har ingen ledige boliger og vil ikke bygge flere. Vi lever i uvished om fremtiden. Det var nemmere, hvis man havde noget at se henimod. Om det så først er om et år. Jeg tænker faktisk tit: Hvor længe går det?" siger Mikkel's mor, Trine Transen, med tanke på, at hun er 56 år.

"Lige om lidt er jeg 60 år. Der kan jeg godt lukke mine øjne, og så vil jeg så gerne have, at Mikkel har det godt. Han vil være det sidste, jeg tænker på. Indimellem kan jeg godt have lidt dødsangst, men jeg er bare nødt til at hænge på. Mikkel er stadig afhængig af mig."

Ingen ledige boliger

For Trine Transen og hendes kone har det været en selvfølge, at Mikkel skulle flytte hjemmefra en dag.

"Ja, altid. Han skulle ud og have sit eget liv, møde nogen, have sit eget ungdomsliv. Vi har aldrig tænkt det anderledes end i forhold til vores anden søn."

Søgning efter en bolig blev intensiveret, da Mikkel var færdig med sin STU. Da var han omkring 20 år. Trine Transen har

nærmest bogstaveligt banket hovedet ind i Vejen Kommunes borgerservice for at gøre opmærksom på, at der er en person her, der skal have hjælp:

"Sådan cirka hver tredje måned ringer jeg til vores socialrådgiver for at høre, hvordan det ser ud. De siger, at der ingenting er. Kommunen har ingen ledige boliger."

Det skyldes, at Vejen Kommune i de sidste mange år kun har bygget erstatningsboliger til dem, der i forvejen har en. Ikke noget til nye unge som Mikkel. Ifølge Trine Transen er der mindst 12-14 andre unge knap 30-årige som Mikkel, der mangler en bolig. Og nabokommunerne har heller ikke noget ledigt. Selv om der i eksempelvis Esbjerg Kommune er en del flere bosteder, så er de også fyldt op.

En kedelig oplevelse

Et privat bosted kunne måske være en mulighed. Og det har familien faktisk erfaringer med. Bare ikke særligt gode. For da Mikkel var 26 og frem til marts i år boede han nemlig ude.

"Det første halve år gik det rigtig godt. Men så troede de, at de kunne lave Mikkel og hans autisme om. De manglede bare de pædagogiske redskaber. Det vendte bøtten. Han begyndte at blive udadreagerende, og han blev faktisk sendt hjem, efter der var en episode, hvor han slog en. Så nu bor han her."

Mikkel's autisme er ret omfattende. Men man er ifølge Trine Transen nødt til at indordne sig under hans betingelser. Så kan man til gengæld også sagtens flytte ham

Trine Transen og Mikkel.

Mikkel bor hos sine forældre. Han er 28 år. Hans mor siger, at Mikkel gerne vil flytte, for han har det godt sammen med andre unge. Men der er ingen bolig at få. Deres kommune vil ikke bruge penge på at bygge et botilbud.

med den rigtige pædagogik. "Det formåede de ikke," konstaterer hans mor.

Nemmere at have Mikkel boende

Opholdet i det private tilbud var også skæmmet af andre dårligheder – eksempelvis var hygiejnen helt i bund. Det var faktisk en nedbrudt ung mand, der kom hjem til forældrene. Det er der dog blevet rettet op på og på spørgsmålet, om hun glæder sig til, at Mikkel en dag flytter igen, siger Trine Transen kort og godt:

"Ja!" Og supplerer med: "Hvis det er det rigtige sted, for jeg tror, at Mikkel gerne

vil være sammen med andre." Samtidig er hun dog glad for at have Mikkel omkring sig igen:

"Han trives godt nu. Selv om han ikke boede hjemme, var jeg meget mere på derude, fordi han ikke trivedes. Han var så stresset, fordi han skulle kæmpe for alting. Men alle de basale ting skal han ikke kæmpe for her, som han skulle derude. Og han ved, at vi ikke bryder hans struktur."

Lige nu hænger Trine Transen sit håb om en bolig til Mikkel på, at Vejen Kommune har afsat en million kroner til at undersøge behovet for nye botilbud. De penge skal

bruges med omtanke, siger hun. Blandt andet er det vigtigt, at man også undersøger, om nogle af de borgere, som kommunen i øjeblikket betaler 144 millioner kroner årligt til i andre kommuner, kunne tænke sig at flytte hjem.

"De sagsbehandlere, vi har haft, har været dygtige, anerkendende og hjælpsomme. Deres arbejdsforhold er bare lusede. Men jeg er meget vred på den holdning og den politik, som politikerne står for her i kommunen."

Et kludetæppe af udfordringer

Tør man sige nej til et tilbud om botilbud? Er forældre i dag blevet mere kræsne? Ved dem, der udmåler støtte til hjemmeboende med udviklingshandicap egentlig, hvad det handler om? Her kan du læse om, hvad Levs rådgivning møder i forhold til voksne hjemmeboende med udviklingshandicap – og hvad man har krav på af støtte

"Det er ikke et valg, de har truffet for deres egen skyld, men for barnets, og man sparer kommunen for tusindvis af kroner ved, at barnet ikke er ude at bo i botilbud - hvorfor kan man så ikke få lidt hjælp og støtte?"

En voksen med udviklingshandicap, der bor hjemme hos sine forældre, har ret til at få samme socialpædagogiske støtte fra en medarbejder i kommunen, som hvis hun boede på et botilbud.

Sådan går det desværre bare ikke altid – til stor frustration for mange forældre.

I Levs rådgivning møder man et væld af komplekse problemstillinger, der kan komme af at have et voksent barn med udviklingshandicap boende hjemme. Det er lige fra at skulle kæmpe mod en næsten intimiderende tidsudmåling på den støtte, ens barn skal have, til at forældrene måske selv mangler en forståelse for, at deres barn nu er myndigt, og man kan altså ikke bare tage beslutninger på deres vegne. Det fortæller Cecilie Damgaard Staur og Sonja Pelle Nielsen, der arbejder med at rådgive Levs medlemmer.

Noget af det, der særligt fylder, er, at støtte til voksne hjemmeboende ofte bliver et kludetæppe af løsninger - foruden overgangen til voksenbestemmelser.

Et problem med det kan eksempelvis være, at kommunens visitator mangler indsigt i, hvad det betyder, at det er et menneske med udviklingshandicap, de har med at gøre. For visitator er nu ofte fra det område i kommunen, der arbejder med ældreplejen. Sonja Pelle Nielsen gengiver en dialog med en visitator og en ung med udviklingshandicap, som den kunne udspille sig: "Nå, du går selv i bad?" spørger visitator. "Ja ja, jeg går selv i bad..." Mor står lige ved siden af og siger måske også: "Nej, nej, nej, det

gør du ikke, jeg hjælper med og sørger jo for både det ene og det andet." Men ånden er måske ude af flasken, fortsætter Sonja Pelle Nielsen, og visitator sporet skævt ind på sagen. Visitator kan opfatte mors bemærkning som "ikke at ville give slip", i stedet for belysning af den unges reelle støttebehov, og dermed kan udmålingen af støtte blive urealistisk.

Så nogle kan få afvist eller få utilstrækkelig støtte ene og alene af den årsag, at de bor hjemme, uddyber Levs rådgiver.

Kæmpe arbejde - nul i løn

En stor frustration for mange forældre kan også være, at de føler, de ikke bliver aflønnet for de opgaver, de løfter:

"Det er ikke et valg, de har truffet for deres egen skyld, men for barnets, og man sparer kommunen for tusindvis af kroner ved, at barnet ikke er ude at bo i botilbud. Hvorfor kan man så ikke få den rette hjælp og støtte?" siger Cecilie Damgaard Staur. Noget andet, der kan presse en del foræl-

dre, er, at de ønsker at give deres børn det samme ungdomsliv som deres søskende – det vil altså sige på på den unges egne præmisser og forudsætninger. Hun skal ikke flytte hjemmefra, når hun er 18 år og 2 dage, men have mulighed for at glide ind i voksenlivet ligesom andre. Hun skal måske bare have lidt mere tid til det. Som forældre kan man imidlertid komme under pres, fordi der måske på møder med kommunen bliver talt om den unges flytning. Og fordi det er ret meget ude af egne hænder:

”Det voksne barn bor hjemme, mens det venter på et botilbud. Man ved, hvad der er planen, men man er ikke herre over, hvornår der kommer en plads eller mulighed. Og så kan man blive nødt til at slå til, når ens barn måske er 19 år og fem måneder, fordi der kommer et botilbud, og man ved ikke, hvornår det kommer igen,” siger Sonja Pelle Nielsen. Men er det det rigtige tilbud? Tør man sige nej?

Som man kan læse i artiklen på side 14 om Suzanne Overgaard og hendes datter Julie, så er der også en del forældre, der ikke siger ja til det første det bedste. Er de mere kræsne, end man har set tidligere?

”Det er en anden generation, der måske har nogle andre forventninger, end det forældre tidligere havde til et socialt system. Man har stadig nogle drømme for sit barn, og så sætter man jo ikke den unge ud i noget, der bare er opbevaring. De ønsker naturligvis et tilbud, der kan skabe et godt og indholdsrigt liv for deres unge, som ikke altid er i stand til at skabe det selv,” forklarer Sonja Pelle Nielsen.

Måske bliver forældre også nogle gange bekymret på et forkert grundlag:

”Man får meget mere information via sociale medier og nyheder om de ting, der ikke fungerer. Så det kan være, at man er mere bekymret i forhold til, hvad der egentlig er reelt på det enkelte botilbud,” siger Cecilie Damgaard Staur.

MULIGHEDER FOR STØTTE

♡ **AFLASTNING** – Pårørende til en ung med udviklingshandicap har stadig ret til aflastning, efter den unge er blevet 18 år. Uanset serviceniveauer, hvor nogle kommuner har sat loft på antal døgn, så skal kommunen træffe en konkret afgørelse om antal – og dette kan godt overstige serviceniveauet.

♡ **PERSONLIG OG PRAKTISK HJÆLP ('HJEMMEHJÆLP')** – Tabt arbejdsfortjeneste falder bort, når barnet fylder 18 år. I stedet kan forældre få et kontant tilskud eller indgå kontrakt med kommunen om levering af hjælpen. Tilskud som hjemmehjælp: Antal timer bliver udmålt på baggrund af barnets konkrete behov, både i forhold til udførelse af de konkrete opgaver eller guidning af den unge til selv at gøre det. Tilskuddet baseres på en hjemmehjælperes løn. Der kan kun udmåles støtte til opgaver forbundet direkte med den unge, og derfor kan der eksempelvis ikke udmåles tid til, at mor eller far har tid med mindre søskende. Man er ikke bemyndiget til dagpenge eller optjener til beskæftigelseskrav.

♡ **VÆRGEMÅL** – har som sådan ikke betydning for støtten. Men det kan have betydning i forhold til at hjælpe den unge med at klage. Levs rådgivere skriver altid til forældrene: ”Husk nu at du skal have værgemål eller fuldmagt fra den unge for, at du kan handle på hendes vegne.”

♡ **DAGTILBUD** – Hjemmeboende har ret til dagtilbud, som hvis de boede i et botilbud. Det ses også, at hjemmeboende kan have flere dage i beskæftigelse, fordi det er den billigste løsning, hvis forældrene har et arbejde at passe. Det er heller ikke givet, at de har brug for hjemmedag.

♡ **SYGDOM HOS DEN UNGE** – Unge får dage, hvor de ikke kan være i dagtilbud, men må holde sengen. Ofte kan den unge ikke være alene i hjemmet. Her må forældrene konkret forinden aftale med kommunen om muligheder for støtte, hvis forældrene eksempelvis har et arbejde at passe.

På tærsklen

For nogen har det i mange år været et vilkår, at deres søn eller datter med udviklingshandicap bor hjemme hos forældrene – enten fordi de ikke kan finde den rigtige bolig, eller fordi de synes, at det er det bedste. Men der er også alle dem, der er på tærsklen, dem der nærmer sig de 20 eller er lige over. Her er der også hos mange en stor usikkerhed om, hvad der venter.

Her er et udpluk af, hvad vi fik af reaktioner på et facebookopslag, der efterspurgte erfaringer på området.

ANNE

Indtil videre er mine forventninger til udslusning af min 18 årige ikke tårnhøj! Uden overhovedet at have læst så meget som en linje om ham, siger sagsbehandler, han skal lade sig skrive op til lejlighed og så vil han få al den hjælp han vil få brug for!! Indtil videre skal han guides til alt, lige fra at stå op til at få klædt sig på, osv. Så en bo- og støtteperson vil få rigeligt at se til, når han får tilbudt en bolig. Så forstår da godt dem, der hellere vil beholde deres afkom hjemme, men på den lange bane er det nok bedre at tage kampen op i tide. 😞

CHARLOTTE

Min søn på 21 med blandt andet diagnosen Infantil Autisme, bor hjemme hos mig, og det passer os begge umådeligt fint. Han skal bo her så længe det er hans ønske

HENRIETTE

Vi har også vores multihandicappede datter boende hjemme, hun er 21, og blir hjemme mange år endnu forhåbentlig, hvis ikke kommunen tvinger os. 😞

MATHILDE

Jeg boede hjemme hos mine forældre til jeg var 22 år. Men nu bor jeg på bostedet Vinklen og det har jeg gjort siden 1/4 2012, så alt i alt har jeg boet der i 9 år og har 10 års Jubilæum næste år. 😊

TINA

Vores datter på 23 bor hjemme. Så længe hun trives ved det, så ser jeg bestemt ingen grund til, at hun absolut skal flytte. Vi er en familie, der nyder at lave noget sammen, og hendes storebror flyttede først hjemmefra da han var 23 år, da turen til hans universitet blev for voldsom med togforsinkelser mv. Hvad der sker fremadrettet vides jo ikke, men lige nu nyder vi alle at være sammen.

MARIANNE

Min datter - 21 år - bor hjemme. Har stået på venteliste til et botilbud siden hun fyldte 18 år. Beskeden var, at der i hvert fald ville gå 5-6 år før hun kunne flytte hjemmefra.

KATIE

Min datter på 20 år med autisme og udviklingshæmning bor sammen med sin kæreste i en alm lejlighed, i min opgang. De har bostøtte og klarer sig godt. 😊

ELSEBETH

Vi døjer virkelig med at finde et velegnet botilbud til vores søn. Han bor derfor hjemme endnu, men problemet er, at vi som forældre jo ikke lever evigt og hvad så?

3 gode råd fra Levs rådgivere

Til familier med en voksen søn eller datter med udviklingshandicap boende hjemme:

De gode råd er formuleret af Cecilie Damgaard Staur og Sonja Pelle Nielsen fra Levs rådgivning

Pas på dig selv: Gør klart med dig selv, hvad du vil være med til. Hvis du gør for meget, kan du risikere at dræne dig selv i det. Du skal huske, at du ikke har et juridisk ansvar, selv om nogle kommuner voldbruger det nogle gange. Et hjerteansvar skal holde hele livet!

Værgemål eller ej: Husk at du har et voksent barn med nogle særlige forudsætninger. Det er en voksen, selv om det 'er som en 3-årig', som det nogle gange bliver sagt. Det betyder, du ikke kan fortsætte med at handle på din søn eller datters vegne, som da de var børn. Relationen mellem barn og forældre er måske den samme, men i forhold til myndigheder er du nødt til at tage en anden rolle. Reflekter over, hvad den rigtige løsning er – er det et værgemål? Eller er der noget andet, som gør, at du kan være inddraget? Det er her, du skal være opmærksom på, hvordan du kan være en støtte i stedet for en *bestemmer*.

Inddragelse: Husk service-lovens §82 stk. 2 som siger, at nære pårørende skal inddrages i sagen.

Bankoaftener giver fællesskab

AF EMMA BORELLO

FOTO: SARAH CHRISTINE NØRGAARD/BYRD

”Banko!” råber en ældre kvinde med kort hår gennem lokalet. Kvinden klapper i sine hænder og smiler stort. Hun har nemlig lige fået banko og får derfor overrakt en stor flot præmiekurv fyldt med lækkerier

Kvinden, der netop har fået banko, bor til dagligt på bostedet Jagtensborg. Beboerne fra Jagtensborg er sammen med beboere fra Hjørnehuset, Skrænten og Højbo samlet i Aktivitetshuset i Nyborg på en mørk oktober aften for at spille banko sammen med en række frivillige fra Lev og Røde Kors. Lokalet af fyldt med glade mennesker, der er kommet for at have en sjov aften i hinandens selskab. Bankoaftenen i Nyborg er et af de første arrangementer under projektet MINven, der har til formål at bekæmpe ensomhed på bosteder ved at lave fællesaktiviteter, der skaber relationer mellem frivillige og mennesker med udviklingshandicap.

Ensomhed fylder

Mange mennesker med udviklingshandicap føler sig ensomme og har behov for flere sociale relationer. Det skønnes, at hver ottende person med udviklingshandicap i Danmark ikke har en eneste ven eller har kontakt til familiemedlemmer. Det gælder særligt mennesker med stort støttebehov, og de har derfor et særligt fokus i MINven-projektet.

Bankoaftenen i Nyborg er et eksempel på et arrangement, der har fokus på inklusion, øger fællesskabsfølelsen og som bringer glæde og smil frem hos både beboere og frivillige.

Ligesom i Nyborg har bostedet Vintervej i Aarhus også haft besøg af Røde Kors-frivillige til en bankoaften, hvor beboerne ligeledes var mødt talstærkt op for at tilbringe en hyggelig aften sammen med de søde frivillige, der sørgede for en uforglemmelig aften for bostedets beboere.

MINven BEKÆMPER ENSOMHED

Lev har sammen med Røde Kors og Socialpædagogerne startet projektet MINven, der har til formål at bekæmpe ensomhed på bosteder ved at skabe relationer mellem frivillige og mennesker med udviklingshandicap.

De frivillige i MINven besøger bosteder rundt om i landet og laver forskellige fællesskabsaktiviteter, der spreder hygge og glæde for beboerne.

MINven-projektet løber til medio 2022 og er bevilget af Danske Handicaporganisationer.

Hvis du er interesseret i mere information om projektet, er du velkommen til at kontakte projektleder Emma Borello, telefon: 2533 1899, E-mail: eb@lev.dk.

Læs mere om MINven på lev.dk.

Fokus på de ikke-digitale - endelig!

Corona-nedlukningen sidste år satte turbo på digitaliseringen – eller måske snarere på afviklingen af alternativerne. For det var ikke så meget nye løsninger, der prægede udviklingen, men mere at stort set alle blev tvunget til at benytte de eksisterende løsninger. Mange flere er kommet på de digitale løsninger – og det har sat de alternative løsninger under pres

For langt de fleste er digitaliseringen et frem-skridt og en lettelse i hverdagen. Men for dem, der ikke kan håndtere en pinkode, en smartpho-ne eller et NemID, betyder udviklingen mindre selvhjulpenhed, mindre selvbestemmelse og derfor større støttebehov samt afhængighed af andres hjælp.

Da corona-nedlukningen var på sit højeste, var det stort set kun dagligvarebutikkerne, der havde åbent, og de tager jo mod kontan-ter – hvilket de også skal ifølge den såkaldte kontantregel. Men bankerne – de var lukkede. Så hvis man af den ene eller anden grund ikke kunne håndtere et betalings- eller hævekort, ja, så var man overladt til andres mulighed for at kunne hæve kontanter. For kontantreglen (§81

Lov om betalinger), der forpligter betalings-modtagere til at modtage kontant betaling i tidsrummet fra kl. 06.00 til kl. 22.00, sikrer nemlig ikke adgangen til kontanter – kun at man kan bruge dem.

Det er et scenarie, der desværre har bidt sig fast her efter de store corona-nedlukninger. Bankerne har i stor stil lukket deres kontantkas-ser, og det er nu ikke længere 'kun' et problem uden for de store byer.

Endelig er der kommet politisk fokus på problemet

Lev har igennem en årrække forsøgt at gøre opmærksom på problemet. Hidtil har det været forgæves. Men da den sidste kontantkasse ved

"Bankerne har i stor stil lukket deres kontant-kasser, og det er nu ikke længere 'kun' et problem uden for de store byer."

Hans Andersen,
Politisk konsulent
i Lev

årsskiftet lukkede på Vesterbro i København, kom der endelig politisk fokus på problemet.

Så nu her i ellefte time ser det endelig ud til, at der begynder at ske noget. I forsommeren blev der nedsat en hurtigt-arbejdende arbejdsgruppe om udsatte gruppers adgang til kontanter med Social- og Ældreministeriet 'for bordenden'. Den bestod desuden af repræsentanter fra Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Ældre Sagen, Danske Handicaporganisationer (repræsenteret af Lev), Rådet for Socialt Udsatte, KL, Finans Danmark samt Aarhus, Odense og Københavns Kommuner. Arbejdsgruppen havde alene til formål at sikre adgangen til kontanter. Konkret mundede arbejdet ud i en lille rapport med en skitsering af problemets omfang og mulige løsninger. Ingen af de skitserede løsninger vakte dog jubel hele vejen rundt om bordet, men omvendt kunne alle godt se behovet - selvom der ikke var enighed om størrelsen på problemet. Både Lev og Ældre Sagen påpegede, at der helt sikkert findes et stort mørketal af ikke-digitale borgere, hvor støttepersoner - pædagoger, pårørende, ægtefæller - på ganske ulovlig vis udfører det digitale arbejde på vegne af den ikke-digitale borger.

Arbejdsgruppens bidrag er nu bragt videre til regeringen, og forventningen er, at der bliver meldt noget ud i 'nærmeste fremtid'.

Lev og Ældre Sagen havde forinden på et møde med socialminister Astrid Krag foreslået, at arbejdsgruppen efter at have kigget på adgangen til kontanter kastede sig over

næste problem - med relevante udskiftninger i 'holdopstillingen'. Dette nikkede socialministeren til, så forhåbentlig kan vi snart fortsætte med at kigge på de øvrige problemer, som digitaliseringen medfører for nogle borgere.

Netværket for digital inklusion

Lev sidder også med i *Netværket for digital inklusion*, der er et netværk under Digitaliseringsstyrelsen. Netværket har efterhånden eksisteret en del år, og man må sige, at det siden etableringen er vokset - både i størrelse og i indflydelse. Der bliver lyttet nu - og spurgt - fra politikernes side.

Det har blandt andet betydet, at der nu også er kommet fokus på de ikke-digitale. Og gruppen bliver ikke længere bare omtalt som 'dem med digitale udfordringer'. Det er blevet accepteret, at der er nogen, der aldrig bliver digitale, og at der blandt dem faktisk er nogle, der kan meget på egen hånd - bare ikke digitalt - og at det skal understøttes med alternative løsninger, så disse borgere ikke blive mere afhængige af støtte.

Den kommende *Fællesoffentlige Digitaliseringsstrategi*, der vil blive den sjette i rækken, er blevet noget forsinket, men også her ser det ud til, at der denne gang bliver plads til de ikke-digitale, så den venter vi i spænding på.

Strategien er blandt andet blevet forsinket på grund af regeringens *Digitaliseringspartnerskab*, der også inkluderede private aktører. At der også bliver kigget på de private aktører er noget, vi i Lev længe har ønsket. Bankerne er et godt eksempel på, hvor vigtigt det er at få de private med, fordi de har så afgørende en rolle i samfundet.

Partnerskabets arbejde mundede ud i en rapport med 46 anbefalinger til regeringen. En af anbefalingerne er et forslag, der skal sikre, at digitalt udfordrede borgere får hjælp til digital kommunikation med offentlige myndigheder og til at anvende digitale selvbetjeningsløsninger. Det er jo i sig selv ikke noget, der gavner de ikke-digitale, som aldrig kommer til at anvende digitale løsninger. Men forslaget indeholder også et spændende punkt, der lyder således: *Private virksomheder tager ansvar for de dele af kundekredsen, som ikke er digitale*. Desuden indeholder den også en anbefaling om udvikling af en fuldmagtsløsning for digitalt udfordrede.

Og netop arbejdet med at forbedre støttemulighederne er Netværket for digital inklusion også involveret i. Hidtil har det være meget kompliceret at være støtteperson eller værge, og mange af de digitale løsninger er simpelthen ikke lavet til at kunne håndteres uden hjælp og støtte. Forhåbentlig kommer der nogle gode og simple løsninger ud af dette arbejde.

Læs hele det digitale partnerskabs rapport på fm.dk (det nævnte forslag er nr. 43 på side 114).

Det er besværligt, når man ikke kan det digitale.

Det har Lev sagt i mange år. Men nu ser det endelig ud til, at politikerne lytter. Først vil de kigge på, hvordan man kan komme til at hæve kontanter.

Men der bliver også kigget på andre ting. For eksempel hvordan det kan blive lettere for andre at hjælpe med det digitale.

”

**”Jeg får så meget
god feedback
tilbage, på det jeg
gør. Jeg vil gerne
gøre folk glade,
det giver mig selv
så stor glæde at
gøre.”**

Tove spred glæde

Tove Nørgaard Jensen elsker en god fest. Og den er først rigtig god, når alle er inviteret. Derfor står hun hvert år bag en stor nytårsfest for mennesker med udviklingshandicap

Tove Nørgaard Jensen er kendt i lokalområdet i Vodskov ved Aalborg som en lattermild kvinde, der elsker at sprede en hyggelig stemning omkring sig.

Hele sit liv har Tove Nørgaard Jensen været mest til latter, gerne i selskab med andre, så derfor har alle i hendes nære familie i årenes løb været med til mange sammenkomster, som hun har stået bag. Også yngste-sønnen Anders, der lider af Angelmans syndrom.

Anders kan ikke tale og har fået svært ved at gå, men han er med hver gang, mor arrangerer fester. I sagens natur er der nogle begrænsninger for, hvad han kan deltage i – men han har altid en mission.

”Han har styr på alting og observerer og deltager fra sidelinjen. Og han udser sig altid en sød pige, helst med langt, lyst hår, som han bager på hele aftenen. Han er meget ihærdig, og han skal nok få hende budt op til dans - det lykkes faktisk altid!”

Tove griner, imens hun fortæller om Anders’ fremfærd ved fester, og hun griner i det hele taget tit. Hendes største formål i livet er helt enkelt, at vi alle skal have det rart sammen.

Nytårsfesterne

Nytårsfesterne i Nordjylland for mennesker med udviklingshandicap har Tove Nørgaard Jensen været med til at gøre til en fast tradition. De finder altid sted den sidste

fredag i januar, og det foregår i Aalborg, efter en helt fast model. Der er middag med flæskkesteg, flødeis og kaffe med kage. Derefter er der amerikansk lotteri med små præmier og dans til musik fra bandet Giro 413.

Sidste år blev festen for første gang aflyst, på grund af corona, men Tove Nørgaard Jensen tror på og krydser fingre for, at det lykkes at gennemføre den i år.

”Vi er jo ikke sikre – men bandet har i hvert fald fået at vide, at de godt kan regne med at spille i år!”

Hjertesag

At sikre ordentlige forhold for mennesker med udviklingshandicap er Tove Nørgaard Jensens hjertesag, og derfor har hun ikke blot involveret sig i nytårsfester, men også alt muligt andet. Hun er meget aktiv i Levs kreds i Vendsyssel, sidder med i DH’s nordjyske bestyrelse og er aktiv i et pårørenderåd.

”Jeg vil altid kæmpe for, at forholdene skal være ordentlige for udviklingshandicappede, og jeg siger til og tager fat på det, hvis der er noget, jeg ikke synes er i orden. Jeg er ikke politisk, det arbejder jeg ikke med - det er ikke min force. Men jeg bliver tit genkendt af mange med udviklingshandicap og deres familier på gaden. Jeg får så meget god feedback tilbage, på det jeg gør. Jeg vil gerne gøre folk glade, det giver mig selv så stor glæde at gøre,” fortæller Tove Nørgaard Jensen.

Kender du en, der skal være ildsjæl i Lev Magasinet, så skriv til os på redaktion@lev.dk.

BLÅ BOC

Tove Nørgaard Jensen, 70 år, er tidligere hjemmehjælper og medarbejder på et hjem for anbragte børn. Hun har tre sønner, og den yngste søn, Anders på 45, lider af Angelmans syndrom. Tove bor i Vodskov ved Aalborg.

Når Tove ’bare’ skal slappe af, syr hun patchwork eller går en tur ud i det smukke naturområde Hammer Bakker, som hun bor dør om dør med.

NYTÅRSFEST 2022

Lev Nordjyllands nytårsfest i 2022 finder sted den 28. januar 2022 kl. 17.30 i Vejgaardhallens restaurant, Vejgaard Torv, Aalborg.

Tilmelding og yderligere informationer på lev.dk under aktiviteter.

SPØRGS-
MÅL

SVAR

”Kommunen har med sin afgørelse en forsyningspligt og kan som udgangspunkt ikke udsætte at efterleve sin egen afgørelse.”

AF CECILIE DAMGAARD STAUR
OG SONJA PELLE NIELSEN, LEVS RÅDGIVNING

Venter på aflastning

Kære Lev

Vi er forældre til Johanne på ti år, der er svært udviklingshandicappet. Kommunen har bevilget os aflastning hver anden weekend efter servicelovens § 84. Men vi har ventet i otte måneder på, at det skulle komme i gang! Vi er slidte og trætte og har brug for aflastning. Kommunen siger, at den ikke har pladser på sit aflastnings-tilbud. Hvor længe skal vi finde os i at vente endnu?

Mvh Johannes forældre

Kære Johannes forældre

Når en kommune har truffet afgørelse om aflastning til jer, så har I ret til at modtage ydelsen snarest derefter. Kommunen har således vurderet, at der er et aktuelt behov for aflastning. Kommunen har med sin afgørelse en forsyningspligt og kan som udgangspunkt ikke udsætte at efterleve sin egen afgørelse, medmindre særlige

forhold gør sig gældende. Særlige forhold kan blandt andet være, at I ikke er klar til at modtage ydelsen, at det kræver nærmere tilrettelæggelse, eller at kommunen ikke kan skaffe mandskab nu og her. Der skal således være en anden begrundelse, end at der ikke er plads på kommunens tilbud.

I kan derfor rette henvendelse til kommunen og bede om at få et andet tilbud end kommunens eget. Hvis kommunen afviser dette, så kan I rette henvendelse til borgmesteren om, at I ikke mener, at kommunen efterlever sit forsyningsansvar og bede hende, som kommunens øverste ansvarlige, at påse, at dette ansvar opfyldes. Hvis dette ikke udløser konkret aflastning, som opfylder jeres behov, har I mulighed for at henvende jer til Tilsynet med kommuner og Regioner under Ankestyrelsen og oplyse, at det er jeres opfattelse, at kommunen ikke lever op til Lov om social service § 4. Tilsynet beslutter herefter, om der er grundlag for at rejse en tilsynssag mod kommunen.

Med venlig hilsen
Sonja

Slutdato for tabt arbejdsfortjeneste?

Hej Rådgivning

Vi har en datter på syv med et udviklingshandicap, og vi har lige fået bevilliget tabt arbejdsfortjeneste de næste seks måneder. Er det normalt, at det bevilliges i så korte perioder? Og skal vi så til at søge igen, når de seks måneder er gået?

Med venlig hilsen
Mette

Hej Mette,

Nej, det er ikke normalt, og I bør ikke skulle ansøge igen om seks måneder. Tabt arbejdsfortjeneste er som hovedregel en såkaldt løbende ydelse. En løbende ydelse betyder, at den løber indtil den opsiges, hvilket medfører, at der i de fleste tilfælde ikke kan sættes en stopdato på. Det er blandt andet fastslået i principafgørelse C-24-08: "Tabt arbejdsfortjeneste er en løbende ydelse, som ikke er tidsbegrænset med mindre, der er truffet en aftale herom med modtageren af ydelsen."

For at kunne træffe aftale om en slutdato, er det en forudsætning, at man fra starten kan forudse, at der efter en bestemt periode ikke er behov for at passe barnet hjemme – men dette er et fåtal af sager. Hovedreglen er, at udbetaling skal fortsætte, indtil betingelserne for bevillingen ikke længere er til stede, og kommunen har truffet afgørelse om dette.

Den tabte arbejdsfortjeneste kan således ikke tidsbegrænses, fordi kommunen har en forventning om, at der kun vil være behov for hjælp i en kort periode, for eksempel ved skolestart. Kommunen må følge op på ydelsen og undersøge, om betingelserne for den tabte arbejdsfortjeneste fortsat er til stede.

Der skelnes således mellem en stopdato og en opfølgningsdato. Kommunen må sætte en opfølgningsdato seks måneder efter i forhold til tilkendelse af den enkelte ydelse.

Med venlig hilsen
Cecilie

"Hovedreglen er, at udbetaling skal fortsætte, indtil betingelserne for bevillingen ikke længere er til stede."

Hjælp til selvhjælp

Levs rådgivning får mange spørgsmål om de samme emner. Måske kan du finde svar på dine spørgsmål her på lev.dk.

Vælgermøde førte til pårørende-netværk

Den 1. november afholdt Lev Favrskov/Skanderborg valgmøde på Sølund i Skanderborg. Med over 70 deltagere og en livlig debat var det en stor succes. Men nok så interessant er der et spændende efterspil af arrangementet. I Skanderborg er der således ingen aktive i den lokale Lev-kreds, men på initiativ af kredsen er en række af deltagerne i valgmødet nu gået sammen om at etablere et netværk af pårørende i Skanderborg. Godt understøttet af de aktive i Favrskov.

Hvis man ønsker at være med så kontakt:
Lone Thykær på
thykeer@webspeed.dk.

RUNDT I LANDET

NORDJYLLAND

Valgmøde for STU-elever

En række af Levs kredse afholdt op til kommunalvalget i november velbesøgte valgmøder. Et af dem fandt sted på STU Broby, arrangeret af Lev Faaborg-Midtfyn.

Det blev en livlig formiddag med masser af konkrete spørgsmål fra STU-elever og andre i dagbeskæftigelse. Man kom omkring ønsker om bedre sagsbehandling, brosten og tilgængelighed i Faaborg, bedre og billigere boliger, ledsagetimer, større fokus på fællesskaber med meget mere. Efterfølgende blev der serveret valgpølser med brød til stor glæde for alle.

SKANDERBORG

FÅBORG

På vej mod sammenlægning af Lev-kredse i Nordjylland

I Lev-kredsene i Nordjylland har man længe drøftet, hvordan man udnytter ressourcerne bedst muligt, og hvordan man kan hjælpe hinanden på tværs for at blive den bedst mulige interesseorganisation og fællesskab for mennesker med udviklingshandicap, pårørende og fagprofessionelle - lokalt og regionalt. Drøftelserne er mundet ud i et ønske om at slå de ti kommuner Aalborg, Brønderslev, Hjørring, Frederikshavn, Læsø, Jammerbugt, Thisted, Rebild, Vesthimmerland og Mariagerfjord sammen til en stor fælleskreds. Morsø fortsætter som selvstændig kreds, men i tæt samarbejde med den nye kreds, som kommer til at hedde Lev Nordjylland.

Hvis du vil høre om de spændende tanker bag kredssammenlægningen og om mulighederne fremadrettet, så deltag i den kommende generalforsamling i din kreds og i den stiftende generalforsamling i Lev Nordjylland 28. februar på Feriecenter Slettestrand.

Du tilmelder dig fællesspisning her:
<https://lev.nemtilmeld.dk/51/>

Aftenen byder også på Lone Hertz' tankevækkende foredrag om handicapvilkår og livsmuligheder: Gi' os håb.

Du er ikke alene i den perfekt uperfekte verden

En fortællekoncert med en kombination af sange og fortællinger. Det var, hvad der mødte de 30 tilhørere, der en aften i november lagde vejen forbi Mamas Cafe i Nykøbing Falster. Det er et gammelt teater, som var en perfekt ramme for arrangementet.

Bag koncerten stod Karina Sauer og Sune Mandrup. De gav et kig ind i handicapverdenen fra flere vinkler. Sune Mandrup er diagnosticeret med ADHD og OCD – og så er han også pårørende, da hans bror har et udviklingshandicap. Sune fortolkede følelser, tanker og livets gaver gennem sin musik. Karina Sauer er pårørende og mor til to døtre med hver deres udfordringer. Karina satte ord på livet som pårørende på smukkeste vis.

Koncerten var arrangeret af Lev Lolland/Falster. Og de har inviteret de to kunstnere til en ny koncert den 26. januar 2022 i Maribo.

LOLLAND

KREDSGENERAL- FORSAMLINGER I LEV 2022

KREDS	DATO	TID	STED
Assens/Middelfart/Nordfyn	21. februar	kl. 19:00	STU Middelfart, Jernbanegade 21, 5592 Ejby
Billund	21. februar	kl. 18:00	Frivillighedscenter Billund, Nymarksvej 10, 7200 Grindsted
Bornholm	24. februar	kl. 18:00	Åkirkebyhallerne, 3720 Åkirkeby
Egedal	22. februar	kl. 17:30	
Esbjerg/Fanø	8. februar	kl. 18:30	Vindrosen, Exnersgade 4, 6700 Esbjerg
Favrskov/Skanderborg	10. februar	kl. 19:00	Favrskov Sundhedshus, lokale 1, Hovvej 76, 8370 Hadsten
Faxe/Vordingborg/Stevns	28. februar	kl. 17:00	Hollænderhaven, Fuglebakken 3, 4750 Vordingborg
Fredensborg/Hørsholm Rudersdal	24. februar	kl. 19:00	Frivilligcenter Rudersdal, Kulturcenter Mariehøj, Øverødvej 246B, 2840 Holte
Frederiksberg	22. februar	kl. 19:00	OK huset på Frederiksberg
Frederikssund	8. februar	kl. 19:00	Uafklaret. Kontakt formand på anita@mertzit.dk
Furesø	13. februar	kl. 10:30	Restaurant Jonstrup, Jonstrup Gl. Købmandsgård, Jonstrupvej 282, 3500 Værløse
Fåborg-Midtfyn/Ærø	22. februar	kl. 19:00	Guldhøj, Floravej 11, 5750 Ringe
Gentofte	21. februar	kl. 20:00	"Byens Hus", Hellerupvej 22-26, Gentofte
Greve	16. februar	kl. 18:00	Lerås 37, 2670 Greve
Haderslev	22. februar	kl. 19:00	Et Rart Sted at Være, Nordhavnsvej 5, 6100 Haderslev
Herlev	9. februar	kl. 19:00	Medborgerhuset, Herlevgårdsvej 18-20, Herlev
Holbæk	3. februar	kl. 18:00	Grydelappen, Slotshaven 5, 4300 Holbæk
Horsens	21. februar	kl. 19:00	Sund By, Åboulevarden 52, Horsens
Jammerbugt	28. februar	kl. 19:00	Feriecenter Slettestrand
Kalundborg	24. februar	kl. 18:00	Aktivitetscenter Solsikken, Skibbrogade 52, 4400 Kalundborg
Kerteminde	18. januar	kl. 19:00	Nymarken 1, 5330 Munkebo
Kolding	28. februar	kl. 18:00	KUC, Aagade 27, Kolding
København	23. februar	kl. 19:00	Uddannelsescenter UIU, Horsebakken 19, 2400 København NV

Der skal afholdes kreds-generalforsamlinger minimum hvert andet år - og inden udgangen af februar.

Indkaldelse skal i henhold til vedtægterne for Levs kredse ske med meddelelse i Lev Magasinet seneste 4 uger før afholdelse.

For yderligere oplysninger om de enkelte generalforsamlinger så se Lev lokalt-siden på lev.dk.

KREDS	DATO	TID	STED
Køge	24. februar	kl. 19:00	Agerbækhus, Gymnasievej 30, 4600 Køge
Lolland-Falster	28. februar	kl. 19:00	Saxenhus, Juniorsgade 35, 4990 Sakskøbing
Morsø	21. februar	kl. 19:00	Morsø Frivillighedscenter, Støberivej 7, 7900 Nykøbing
Nyborg	9. februar	kl. 19:00	Café Danehof, Sprotoften 1, Nyborg
Odder/Samsø	22. februar	kl. 19:00	Ålykkecentret, Ålykkecentret 5, 8300 Odder
Odense	23. februar	kl. 19:00	Seniorhuset, Toldbogade 5, 5000 Odense C
Randers	23. februar	kl. 18:45	Café Gaia Papaya, Lene Bredahlsvej 10, Randers C.
Ringsted	21. februar	kl. 19:00	Cafe Ingeborg, Eksercerpladsen 1, 4100 Ringsted
Roskilde/Lejre	27. januar	kl. 19:00	Frivilligcenter Roskilde, Jernbanegade 21a, 4000 Roskilde
Skive	22. februar	kl. 19:00	Center Møllegården, lokale 1, Møllegade 5, Skive
Slagelse/Sorø	10. februar	kl. 19:00	Dansk forsorgshistorisk museum, Rosenkildevej 57, Slagelse
Svendborg/Langeland	22. februar	kl. 18:00	Cafe Tryk, Jernbanegade 12, 5700 Svendborg
Sønderborg -	7. februar	kl. 19:00	Det sønderjydske hus, lokale 2
Tønder	28. februar	kl. 19:00	Ungdomsskolen i Abild
Varde	7. februar	kl. 19:00	Frivillighuset, Storegade 25 B, 6800 Varde
Vejen	15. februar	kl. 19:00	Værkstedet Kærhøj
Vejle	22. februar	kl. 19:00	Foreningernes Hus, Vissingsgade 31, 7100 Vejle
Vendsyssel	28. februar	kl. 19:00	Feriecenter Slettestrand
Vestegnen	10. februar	kl. 19:00	Kulturhuset Kilden, Nygårds Plads 31, 2605 Brøndby
Vestjylland	22. februar	kl. 18:00	Holstebro Aktivitetscenter, Danmarksgade 13A, Holstebro
Viborg	22. februar	kl. 19:00	Skottenborg 41, 8800 Viborg
Aabenraa	27. januar	kl. 19:00	Møllemærsk 24, 6200 Aabenraa
Aalborg/Himmerland	28. februar	kl. 19:00	Feriecenter Slettestrand
Aarhus	22. februar	kl. 18:00	MarselisCentret, bygning 8.

Tag på højskole!

**BLIV SET OG HØRT · FIND DET, DU ER GOD TIL · STYRK DINE RESSOURCER
KOM I BEDRE FORM · FIND NYE VENNER · BLIV UDFORDRET · HA' DET SJØVT**

Højskoleliv og sammenhold

3 dages cykel-/tandemtur

Studietur til Kreta

I høstugen laver vi æblemost, marmelade og andet godt

TAG MED TIL AUGUST

- Langt højskoleophold i efteråret fra 15. august
- Billedkunst, friluftsliv, musik og motion

Tilmeld dig 12/17/5 uger, eller et helt skoleår

- Studietur til Kreta (Få pladser tilbage)
- Lys i mørket

5 uger

- med historier, ølbrygning, sang og julehygge

Djurslands Folkehøjskole

www.djfh.dk

Drammelstrupvej 15 • Tirstrup • 8400 Ebeltoft • Tlf. 87 52 91 20 • www.djfh.dk • post@djfh.dk

Ødelagt tand, smadret brilleglas og splintret glasdør

*Arne Vium har haft god brug af Handi
Forsikringsservice*

Arne Vium har haft brug for sine forsikringer hele tre gange i den tid, han har været forsikret hos Handi Forsikringsservice.

Den ene gang var han uheldig at bide i et stykke rugbrød, der var et fremmedlegeme i. Det gjorde, at en tand knækkede. Heldigvis havde han tegnet en Hændelsesforsikring, der dækker skader på tænderne.

Han har også været udsat for at tabe det ene brilleglas, da han var ude at handle. Arne fandt først ud af det efter et par dage, da han lige var blevet opereret for grå stær, ”så mine øjne var næsten så gode som nye igen,” siger Arne Vium.

Brillerne blev dækket på hans forsikring, og han oplevede i den forbindelse en rigtig god service og hurtig behandling. Arne havde ikke sine kvitteringer på brillerne, så han tog kontakt til Handi Forsikringsservice. Herefter var Handi Forsikring i dialog med Arnes optiker både pr. telefon og mail for at få de relevante oplysninger på plads, inden skadesanmeldelse kunne sendes videre til Codan.

Mini-crosser kørte ind i Brugsens dør

Disse skader var heldigvis ikke i den dyre ende som det næste uheld, Arne var ude for. Som Arne udtaler: ”Det kunne have gået grueligt galt”.

I den konkrete sag kommer Arne til at køre ind i Brugsens glasdør ved indgangen med sin mini-crosser. Uheldet skyldtes, at gashåndtaget havde sat sig fast, så mini-crosseren, med Arne, susede ind i Brugsen, hurtigere end døren kunne åbne.

Arne drøned ind i en hel masse blomster og andet udstillingsmateriale samt altså glasdøren.

Brugsuddeleren kom til udsætning, for han var selvfølgelig rystet over, hvad der var sket. Men Arne fik sagt til brugsuddeleren, at han tog hele skylden, og at han nu ville tage fat i Handi Forsikringsservice.

”Heldigvis var der ingen mennesker ved døren, da det skete. Tænk hvis der havde været et lille barn, jeg havde kørt ind i. Nu var det heldigvis kun en død ting,” siger Arne Vium.

Skaden beløb sig til 15.000 kroner, hvilket jo er rigtig mange penge for en folkepensionist, men heldigvis dækkede forsikringen skaden. Arne Vium har efter uheldet talt med brugsuddeleren om sagen, og han har sagt til Arne, at han bare skal tage det helt roligt, da alt er i skønneste orden igen.

”I hele mit liv har jeg altid sørget for at være forsikret, for man ved aldrig, hvad der kan ske. Nu har jeg været uheldig de sidste tre år, men jeg har til gengæld været rigtig heldig med Handi Forsikringsservice, både med deres gode service, men også fordi de altid har stolet på det, jeg har sagt.”

”Nu har jeg været uheldig de sidste tre år, men jeg har til gengæld været rigtig heldig med Handi Forsikringsservice.”

Handi Forsikring

– god personlig service og stærke forsikringsløsninger

Handi Forsikring er Levs forsikringstilbud til mennesker med kognitive handicap. Handi Forsikring tilbyder både Boforsikring og Hændelsesforsikring samt forskellige tilvalgsdækninger.

Læs meget mere om Handi Forsikring på www.handiforsikringsservice.dk.

Tag kontakt
til os allerede i dag.
Ring til Handi Forsikring
på 36 35 96 40
eller skriv en mail til
handi@lev.dk.

**DANMARKS BEDSTE
SPECIALSKOLE**
HELHEDSTILBUD TIL UDVIKLINGSHÆMMEDE

LIMFJORDSSKOLEN

**STU 24 timer i
døgnet**

Ungdomsliv - Fællesskab - Kommunikation -
Musik - Kunst - Friluftsliv

www.limfjordsskolen.dk

Hou Søsportcenter

Fuldt tilgængelige feriehus
i smukke omgivelser

www.hou-seasport.com
+45 87 81 79 99

**VIL DU VÆRE
EN DEL AF
FÆLLESSKABET?**

**DU ER VELKOMMEN
TIL AT RINGE:
30 23 75 60
SE MERE PÅ VORES
SOCIALE MEDIER!**

Jobkollegiet

**VI ER UNGE MED SÆRLIGE BEHOV,
DER BOR I 3 HELT ALMINDELIGE
VILLAER I BRABRAND OG 8 NYE
LEJLIGHEDER I VIBY.**

**VI LÆRER AT LEVE ET FEDT
UNGDOMSLIV, GÅ PÅ ARBEJDE, BO
SELV, SES MED VENNER OG LAVE DET
VI HAR LYST TIL I VORES FRITID.
VI SØGER NYE BOFÆLLER OG
VENNER.**

  @JOBKOLLEGIET

NÆRVÆR TRYGHED AKTIVITET

Birkegården er et lille overskueligt aktivitets- og samværstilbud for udviklingshæmmede over 18 år. Vi har plads til 29 brugere. Rammerne er en herskabsvilla med højt til loftet og store lyse rum. Haven bruges året rundt - om vinteren som stedet hvor vi hver dag tænder bål og får frisk luft. Vore brugere har til fælles at de har behov for ro og nærvær for at trives.

De har ofte en fortid på store aktivitets- og dagstilbud, og nogle har andre udfordringer end deres udviklingshandicap. Vores tilgang er neuropædagogisk, og vi oplever at brugerne falder til ro og bliver gladere. Når rammerne og hverdagen er overskuelig, løsner eventuelle konflikter op, og lysten vokser til at indgå i fællesskaber og aktiviteter. Birkegården har fungeret som aktivitetstilbud i 60 år. Både i hverdagen, og når vi holder fest og tager på udflugter og rejser, har vi fokus på, at den enkelte skal mærke livsglæde og føle sig tryk.

Aktivitetcentret Birkegården
Tranegårdsvej 73, 2900 Hellerup, Tlf. 3962 4117

Handi Forsikring – **god personlig service** og stærke forsikringsløsninger til mennesker med udviklingshandicap

Bo-forsikring

Hændelses-forsikring

Hvis dine ting bliver stjålet eller din lejlighed brænder, kan du få erstatning for dit indbo, såfremt du har en Handi Boforsikring.

Tag kontakt til os allerede i dag.
Ring til Handi Forsikring på **36 35 96 40** eller skriv en mail til handi@lev.dk.

Hvis du er uheldig at brække din arm eller dit ben, kan du få erstatning, hvis du har en Hændelsesforsikring. Og den dækker selvfølgelig 24 timer i døgnet.

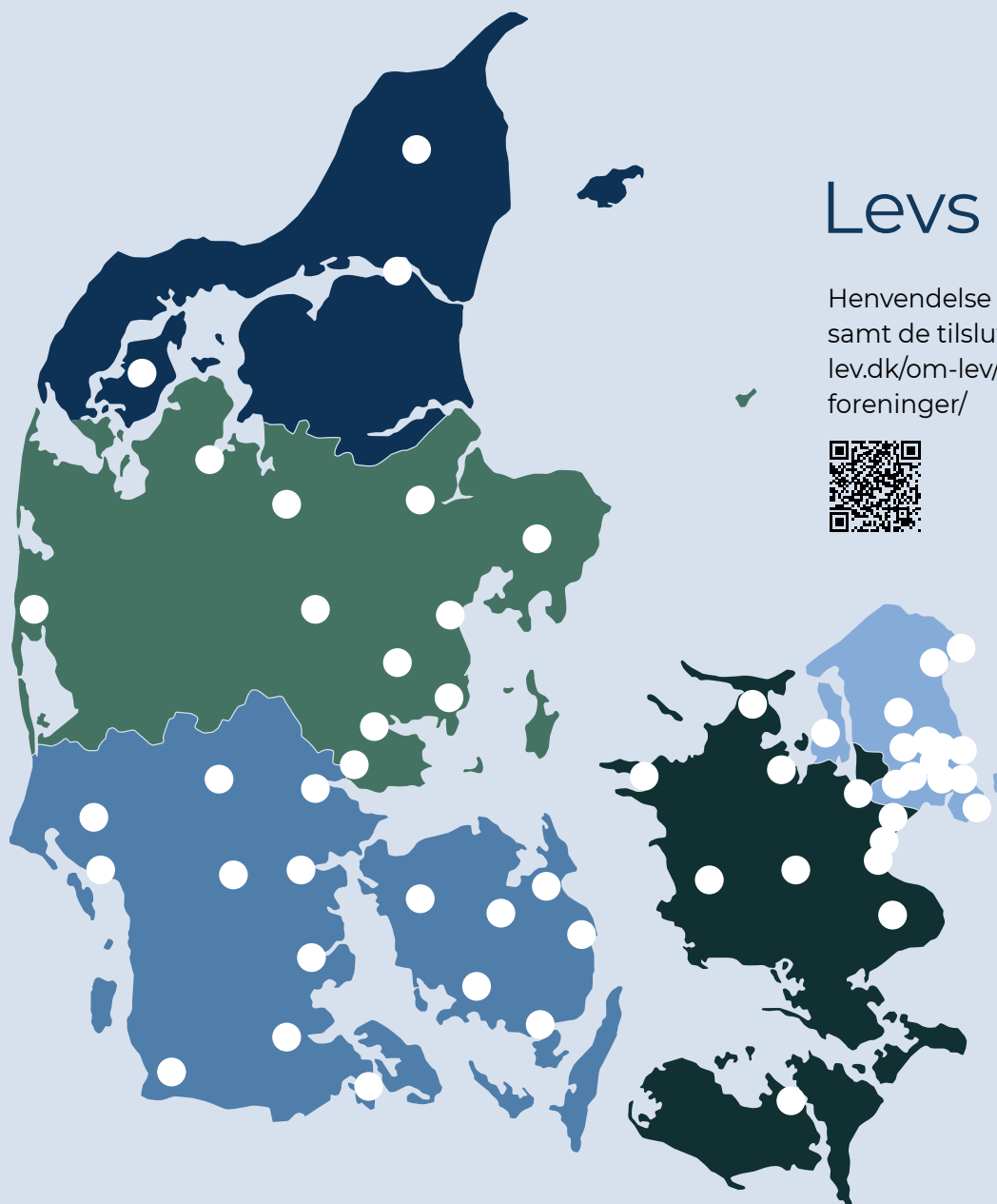
CODAN

Handi
forsikringsservice

Du kan læse om
Handi Forsikring på
www.handiforsikringsservice.dk

Levs kredse

Henvendelse til de lokale kredse
samt de tilsluttede foreninger:
lev.dk/om-lev/levs-kredse-og-foreninger/

Lev Magasinet
Nr. 6 · 2021
ISSN: 1903-7937

Udgiver

Lev
Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup

Tlf. 3635 9696
Mail: lev@lev.dk
Web: www.lev.dk

Kontor og telefontid

Mandag til torsdag:
9.00-12.00
Fredag: Lukket

Landsformand
Anni Sørensen

Redaktion

Ansvarshavende:
Anni Sørensen
Redaktør:
Arne Ditlevsen
Henvendelser til
redaktionen:
redaktion@lev.dk

Næste nummer
udkommer: Medio
februar 2022.

Forsidefoto

Niels Henrik Dam

Layout og tryk

Synergi Reklame-
bureau Webbureau

Oplag: 6450 stk.

Annoncesalg

Vendemus ApS
Kontakt mediekonsu-
lent Anette Ladefoged
på tlf. 9292 3281 eller
anette@vendemus.dk

Protector

Hendes Majestæt
Dronningen

Feriecenter
Slettestrand

Feriecenter Slettestrand er blandt Danmarks mest handicapvenlige feriesteder.

Hos os lægger vi vægt på en familær og tryk atmosfære.

- Handicapvenlige ferieboliger
- Restaurant med hjemmelavet mad
- Varmtvandsbassinet med fuld tilgængelighed
- Handicapvenlig sti i Svinkløv plantage
- Tilgængelig strandsti helt ned til Vesterhavet

slettestrand.dk | mail@slettestrand.dk | +45 9821 7044

Nye brochurer og åbent hus på Idrætsskolen!

Idrætsskolen er et undervisningstilbud for voksne med udviklingshandicap, der går på skolen i et skoleår, i dagtimerne fra 9.00 til 14.00 hver dag.

Det nye skoleår begynder mandag den 15. august 2022, og slutter fredag den 23. juni 2023. Skolen ligger i dejlige lokaler i Grøndal Multi Center i København.

Informationsaften **onsdag den 26. januar 2022 kl. 19.00-20.00**
og åbent hus for alle interesserede ansøgere
torsdag den 27. januar 2022 kl. 09.00-14.00.

Ansøgningsfrist fredag den 18. februar 2022.

IDRÆTSSKOLEN
- FOR VOKSNE MED UDVIKLINGSHANDICAP
Hvidkildevej 64, 2400 København NV · Tlf. 38 88 28 46 · info@idrætsskolen.net · www.idrætsskolen.net

Vi er et bofællesskab med plads til 19 beboere, som p.t. er i alderen 19 - 50 år. De bor i 3 forskellige boenheder, som hver især rummer fra megen hjælp næsten selvhjulpen. Vi er en Almennyttig fond under tilsyn af Social Tilsyn Midt. Vore beboere arbejder på gårdens værksteder og har et aktivt fritids- og kulturliv. Livet på gården tager udgangspunkt i Rudolf Steiners menneskesyn.

Vore værksteder er: keramik, køkken og udehold. Udehold, der rummer træværksted, gartneri og æbleplantagen. Fritiden kan indeholde besøg i fitnesscenter, ridefysioterapi, svømning og bowlinghallen, samt ikke mindst musik-oplevelser i og udenfor Tornsbjerggård. Vore værksteder har også plads til brugere, som ikke bor på Tornsbjerggård.

Tornsbjerggård i et naturskønt område, grænsende op til Tornsbjergskov i Østjylland mellem Odder, Hundslund og Hovedgård. Vi har 19 km til Horsens og 28 km til Århus.

Ønsker du at vide mere om Tornsbjerggård, kan du besøge vor hjemmeside:

www.tornsbjerggaard.dk

Mail: mail@tornsbjerggaard.dk

TORNSBJERGGAARD
Et bo- og arbejdstilbud for udviklingshæmmede

Marjatta, er bosted for mennesker med udviklingshæmning og særlige individuelle behov og udfordringer. Skolehjemmet er for børn og unge mellem 7 og 23 år.

Vi tilbyder en hverdag i et struktureret miljø med pædagogik inspireret af Rudolf Steiners menneskesyn. Vi har egen specialske og STU som ligger tæt ved fjord og skov.

Foruden Skolehjemmet ligger der 4 voksen steder alle med egne værksteder, som er fordelt på Sydsjælland.

Læs mere om Marjatta www.marjatta.dk
 Eller kontakt os på marjatta.dk
 Tlf. 55 96 51 19

Marjatta
Strandvejen 15, 4733 Tappernøje

Storebæltsskolen er et højt specialiseret tilbud, som arbejder vidensbaseret og tværfagligt med udvikling, læring og trivsel for børn og unge med særlige behov.

Vi tilbyder specialundervisning efter folkeskoleloven og kan dokumentere stor tilfredshed for vores brugere. Læs mere om Storebæltsskolen på vores hjemmeside og facebook eller kontakt Skoleleder Benjamin Ejlersen på tlf.: 5118 5755

Storebæltsskolen Erhvervspark 1, 4220 Korsør | Tlf.: 58 57 23 50 | storebæltsskolen.slagelse.dk | [Facebook](https://www.facebook.com/storebæltsskolen) Storebæltsskolen

Center for Socialpædagogik
Bo-Liv-Job
 Vordingborg Kommune

Vi møder borgere med kognitive og psykiske udfordringer i øjenhøjde

Vores teoretiske udgangspunkt er neuropædagogik, som alle i organisationen arbejder ud fra - derfor tilbydes alle borgere i vores bo- og aktivitetstilbud en hverdag, hvor borgernes styrkeområder får plads, mens borgernes udfordringer kompenseres.

Vores tilbud er både for borgere i Vordingborg kommune og for borgere fra andre kommuner.

Center for Socialpædagogik - Bo-Liv-Job - Vordingborg Kommune
 Langgade 57 • 4780 Stege • socialpaedagogik@vordingborg.dk
www.vordingborg.dk/socialpaedagogik
 Telefon: 55 36 40 80

Alle har ret til en kollega

På Grennessminde STU i Taastrup bliver du en del af et levende arbejdsfællesskab i et af vores 8 værksteder. Fra café, god mad og byens bedste brød til minizoo, hegn og hække, blomster, smukke møbler og andet håndværk, du vælger, hvor du vil gøre en forskel.

GRENNESMINDE STU
- din vej til et liv med job, kolleger og trivsel

LÆS MERE
gminde.dk

HELGE HANSEN, 77 ÅR, LØJT KIRKEBY

Helge Hansen, 77 år, far til Jan på 55 år, gift med Kis. Uddannet mekaniker. Bor i Løjt Kirkeby ved Aabenraa

"Jan blev født med navlestrengen omkring halsen, så han ikke fik nok ilt og derfor blev handicappet. Jan kan klare mange ting selv, men han kan ikke læse og skrive. Han gik i De Grønne Skoler i Aabenraa, som var en af de tidlige specialskoler. Rent faktisk var det den skole, som senere kom til at hedde Fjordskolen, og som der i dag er en masse skrivi om." Jan har blandt andet boet i nogle af de botilbud, som Lev har opført. I dag bor han i en lejlighed i et bofællesskab. Han arbejder i et kommunalt projekt med naturpleje.

Hvorfor blev du medlem af Lev?

"Vi har været medlem siden 1973-74. Der skete en masse på det tidspunkt med snak om nedlæggelse af særforsoen. Og De Grønne Skoler skulle overføres til amtet. Lev spillede en kæmperolle. Fællesskabet med ligesindede har også været vigtigt for os. Mange forældre ville ikke snakke om, at de havde børn med handicap. Vi valgte at være åbne om det fra starten."

Hvad vil du gerne have ud af medlemskabet?

"Lev er stadig vigtig for os. For eksempel i forbindelse med at ledsagelse til ferie blev inddraget. Her var der en kæmpe protest fra pårørende og Lev. Vi søgte om individuel ferieledsagelse med Jan som foregangsperson. Og Calle (Bork, Levs kredsformand i Aabenraa, red.) hjalp med ansøgningen."

Hvad kunne du godt tænke dig var anderledes?

"Hele handicapområdet i Aabenraa mangler ti millioner kroner. Hvorfor er det lige den gruppe, der spares på? Er vi svage? Råber vi ikke højt nok? Mit

HILS PÅ ET AF LEVS MEDLEMMER

I hvert Lev Magasin fortæller et af Levs medlemmer om, hvorfor de er medlem af foreningen. Kender du en, du kunne tænke dig blev portrætteret, så skriv til os på redaktion@lev.dk

ønske er, at handicappede bliver tilført de nødvendige ressourcer til aktiviteter og ferier.

Mennesker med handicap bliver tit sammenlignet med ældregruppen. Det synes jeg er forkert, for der er en hel gruppe her, med et liv foran sig, og de skal også have nogle oplevelser."